

KINH CHÁNH PHÁP NIỆM XỨ

QUYỂN 23

Phẩm 6: QUÁN THIÊN (Phần 2)

TỨ THIÊN VƯƠNG (Phần 2)

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp và đã quan sát mười trụ xứ của cõi Man trì thiên. Hãy quán xét cõi trời Ca-lưu-ba-đà, cõi ấy có bao nhiêu trụ xứ? Tự tạo nghiệp lành hưởng quả báo vui, dùng văn tuệ biết cõi trời Ca-lưu có mười trụ xứ:

1. Hành liên hoa.
2. Thắng phong.
3. Diệu thanh.
4. Hương lạc.
5. Phong hành.
6. Man hỷ.
7. Phổ quán.
8. Thường hoan hỷ
9. Ái hương.
10. Quân đầu.

Đó là mười trụ xứ của cõi trời Ca-lưu. Do tạo nghiệp khác nhau nên sinh lên các trụ xứ khác nhau ở cõi trời. Dùng văn tuệ biết chúng sinh dùng nghiệp thiện huân tập tâm mình, trì giới, quy hướng Phật, Pháp, Tăng, niệm Nam-mô Phật ba lần quy y, nhờ nghiệp thiện đó đạt được Niết-bàn, nghiệp thiện không hết. Sau khi qua đời vị ấy sinh lên trụ xứ Hành liên hoa của cõi trời Ca-lưu-túc, hưởng năm thứ dục lạc, tham đắm dục vị, mắt nhìn không nháy, thân thể như ánh sáng mặt trời, ham thích cảnh giới ấy có đầy hoa sen trang trí dưới nước như sắc voi trắng, hoa thường nở rộ, tỏa hương thơm ngào ngạt xông ướp khắp trăm do-tuần, thơm hơn mùi hương của tất cả các loài hoa. Có nhiều loài ong màu sắc bằng lưu ly phát ra các thứ âm thanh, âm thanh của các kỹ nhạc cõi người không sao sánh được một phần ngàn. Vì sao? Vì con người không thể nghe được âm thanh của cõi Dục thiên. Vì sao? Vì không phải là cảnh giới của con người, ngoại trừ Chuyển luân vương và người lia dục. Vì Chuyển luân vương có căn lực rất lớn, nên hưởng dục lạc cõi trời. Người lia dục thì các căn mất, tai... không còn bị buồn vui cho nên nghe được. Âm thanh của loài ong còn như thế, huống chi âm thanh ca múa ái dục của Thiên nữ thì không thể nào ví dụ được. Tiếng nói của các Thiên nữ thật đáng yêu. Sắc, hương, vị, xúc cũng vậy. Thiên tử thọ hưởng vô lượng diệu lạc, đến khi nghiệp thiện hết, từ cõi trời, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thân người, sinh trong nhà trưởng giả, có nhiều của cải, nhờ nhân lành khác mà đạt Niết-bàn, phước đức không hết.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ hai của cõi Ca-lưu-túc. Dùng văn tuệ biết được trụ xứ đó tên là Thắng phong hỷ. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Người nào có trí tuệ, tin và giữ giới luật, có

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tâm Từ bi, lợi ích cho chúng sinh, đem hoa hương, trỗi kỹ nhạc cúng dường tháp Phật. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên trụ xứ Thắng phong hỷ của cõi Ca-lưu-túc. Ở đó, vui chơi thọ hưởng âm nhạc, ca múa, hưởng quả báo của nghiệp lành, thọ hưởng hương hoa, âm nhạc của Thiên nữ, được an lạc. Có vô lượng Thiên nữ ca tụng với âm thanh vi diệu, gió thổi các loài hoa, thoảng ra hương thơm đặc thù, cùng Thiên nữ vui đùa trên đỉnh núi Tu-di báu, tai nghe tiếng hay hưởng được diệu lạc của cõi trời. Quan sát quả báo của nghiệp thiện xong, các Tỳ-kheo khen ngợi nghiệp thiện, nói kệ:

*Tịnh giới như thêm thang
Đủ sức lên cõi trời
Người bước lên thêm ấy
Đến cõi trời an lạc.
Khẩu nghiệp có bốn chi
Thân có ba nghiệp tịnh
Người trí nhờ bảy nghiệp
Được sinh lên cõi trời.
Giữ giới, vui bậc nhất
Của cải cũng chẳng bằng
Tiền tài có thể mất
Giữ giới luôn vững bền.
Người trang nghiêm bằng giới
Nhờ giới thân xinh đẹp
Phật nói nghiệp thiện tịnh
Được sinh lên cõi trời.
Người nào tạo nghiệp lành
Đi trên đường thiên giới
Như đến nơi vui chơi
Hưởng diệu lạc cùng tột.
Thân phát ánh sáng lớn
Rực rỡ chiếu cung trời
Vui chơi trong vườn rừng
Là nhờ nơi nghiệp thiện.
Tâm ý luôn hoan hỷ
Thọ lạc và an vui
Chơi trong cung điện trời
Là nhờ nhân trì giới.
Người nào khéo giữ gìn
Hộ trì vô lượng giới
Thành tựu quả báo trời
Vì thế hãy tu giới.
Giữ giới là thêm thang
Nhân duyên được an lạc
Kẻ hủy phá giới cấm
Không diệt nơi an vui.
Nước giữ giới thanh tịnh
Lặng trong, luôn tràn đầy*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tắm rửa bằng nước ấy
Hưởng diệu lạc cõi trời.
Trang sức vòng hoa trời
Hòa hợp hưởng an lạc
Vui chơi trong cung trời
Đều là do nhân thiện.
Thiên nữ cùng vây quanh
Như ánh sáng nhật nguyệt
Hưởng diệu lạc cõi trời
Đều là do nhân thiện.
Tùy tâm niệm có được
Được rồi không hề mất
Pháp thiện luôn tăng trưởng
Đều là do nhân thiện.
Hưởng vô lượng diệu lạc
Tất cả đều tăng trưởng
Người nào giữ tịnh giới
Được an lạc như vậy.
Những ai luôn làm lành
Được nhà vua kính trọng
Thiện, trang nghiêm thù thắng
Vì thế hãy giữ giới.
Người thiện luôn điều phục
Thương yêu các chúng sinh
Thường hành từ, bố thí
Được sinh lên cõi trời.
Không giết hại chúng sinh
Thương yêu hết mọi loài
Thường tu tập chánh nghiệp
Người ấy sinh cõi trời.
Không trộm vật người khác
Tâm luôn nghĩ bố thí
Căn được tuệ tịch diệt
Người ấy sinh cõi trời.
Không xâm phạm vợ người
Thích thực hành chánh đạo
Câu Niết-bàn tịch diệt
Người ấy sinh cõi trời.
Không uống rượu say sưa
Kẻ say mọi người khinh
Người trí xa lánh rượu
Được sinh lên cõi trời.
Giữ giới, khéo tu tập
Vứt bỏ mọi nghiệp ác
Được vô lượng an lạc

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

An ủi các chúng sinh.

Đã quan sát vô lượng diêu lạc, các Tỳ-kheo khen ngợi nghiệp lành, vô số loài ong ở cõi Thắng phong vui nhộn phát ra âm thanh vi diệu. Đến khi nghiệp lành hết, từ cõi trời, vị ấy bị thoái đọa. Nếu có nghiệp lành khác thì không bị đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh. Nếu sinh trong cõi người thì được thân hình tuấn tú, lời hay, có tài hùng biện, luôn được an lạc, không ưu não và được sống lâu.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ ba của cõi trời Ca-lưu-túc. Dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Diêu thanh. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết người giữ giới, cúng dường lọng báu lên Đức Như Lai bằng tâm rộng lớn. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi Diêu thanh, hưởng diêu lạc cõi trời, cùng các Thiên nữ cõi trời xinh đẹp vui chơi trong núi bằng vàng ròng, tỳ-lưu-ly và núi bảy báu, lại vào rừng Càn-thát-bà. Nơi đó có hương xoa, hương bột, các loại rừng cây, suối nước, ao sen phóng ra ánh sáng xanh, vàng, đỏ, trắng. Gió thơm khê động, lá cây phát ra tiếng nhạc mà tiếng nhạc A-tu-la, Càn-thát-bà không sao sánh được một phần mười sáu. Gió nhẹ lay động lá cây va chạm nhau tạo ra âm thanh vi diệu của năm thứ âm nhạc. Họ cùng vui chơi hưởng lạc, nghe tiếng nhạc, càng thêm buông lung, tham đắm âm nhạc, bị nhiễm đắm, mê hoặc. Còn các thứ hương, vị, xúc cũng như vậy. Đến khi nghiệp lành hết, từ cõi trời, vị ấy bị thoái đọa. Nếu có nghiệp lành khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được làm người thích âm nhạc, có nhiều của cải, vườn nhà an ổn, năm thứ lúa thóc dồi dào, đầy đủ vợ con quyến thuộc, được sống lâu và được vua kính trọng.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ tư của cõi trời Ca-lưu-túc. Dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Hương lạc. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh xông hương ở tháp Phật, giữ giới bằng tín tâm. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Hương lạc, hưởng diêu lạc cõi trời không sao ví dụ được. Ăn uống bằng cam lồ cõi trời, thân tâm không ưu não, nghe được năm thứ âm nhạc, trang sức vòng hoa trời, cùng các Thiên nữ vui chơi ca múa như chơi trong khe suối, vui chơi trên những ngọn núi báu san hô, mai khôi, xa cừ, mã não, ngọc xanh cõi trời. Ở đó có suối nước, ao hoa, rừng cây, chim chóc. Họ vui chơi trong các rừng cây, dòng suối, ăn thức ngon vật lạ hơn cõi Diêm-phù-đề. Tất cả đều do nghiệp thiện sinh ra. Vị ấy hưởng diêu lạc cõi trời, đến khi nghiệp lành hết, từ cõi trời, vị ấy bị thoái đọa. Nếu có nghiệp lành khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thân người, sinh trong nhà giàu có, của cải tràn đầy, lúa gạo dư dật.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ năm của cõi trời Ca-lưu-túc, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Phong hành. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh trì giới bằng tín tâm, cúng dường quạt cho Tỳ-kheo Tăng để được mát mẻ như cây Ưu-thi-la mà đọc tụng kinh pháp. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Phong hành này. Nhờ nghiệp thiện, thọ hưởng diêu lạc cõi trời, gió thơm thổi đến làm vui vẻ vô cùng. Gió thơm xông khắp bốn cõi trời, thơm gấp trăm ngàn lần hương thơm. Ngọn gió mát mẻ thật thích ý. Hương ấy thơm gấp một lần, hai lần... năm lần... hương thơm của bốn cõi trời. Thơm gấp hai lần hương thơm của Tứ Thiên vương, gấp ba lần hương thơm cõi trời Tam thập tam, gấp bốn lần hương thơm cõi trời Dạ-ma, gấp năm lần hương thơm cõi trời Đâu-suất-đà, gấp sáu lần hương thơm cõi trời Hóa lạc, Tha hóa tự tại. Nhờ nghiệp thù thắng nên được Thiên chúng cũng thù thắng. Quan sát nghiệp thiện của cõi Phong hành này, biết vị trời

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

ấy vui chơi trong vườn rừng, thọ hưởng hương xúc. Gió thơm của sáu cõi trời đều thổi đến cõi này cùng một sức gió. Vì sao? Vì công đức của gió không thể nói hết. Vị trời ấy nghĩ gì là ngọn gió mang đến, muốn nghe âm nhạc thì gió thổi vào hang núi, phát tiếng hay hơn tiếng ca của Thiên nữ. Nếu nghĩ đến hương thơm thì hương của các loài hoa ở những cõi trời Tha hóa tự tại... đều hòa hợp xông ướp cõi trời này, thật không sao nói hết. Nếu nghĩ đến sự mát mẻ thì được thỏa ý. Nếu muốn vui chơi ở những nơi khác, muốn thấy các thứ ngọc quý thì lên núi Tu-di, hoặc đi trên núi vàng, vàng Diêm-phù-đàn, hoặc đi trên núi pha lê. Trong vườn rừng có các loại hoa trái, suối nước, chim chóc, hoa sen và các Thiên nữ. Chỗ ở có vô lượng hương, xúc, âm thanh vi diệu. Thiên tử theo gió đến các vườn rừng, hang núi vui chơi như trước đã nói. Cứ thế Thiên tử theo gió thơm mà đi đến hưởng năm thứ dục lạc. Cùng nhau vui chơi thọ lạc không có tâm ganh ghét tranh cãi, luôn yêu thương nhau. Vì những nghiệp nhiễm ô, nghiệp thương, trung, hạ của chính mình mà chịu quả báo tương xứng như dấu ấn in vào vật. Khi hết nghiệp, từ cõi trời vị ấy bị thoái đọa. Như vậy chúng sinh tạo nghiệp, theo nghiệp mà lưu chuyển, không phải không nhân sinh. Quán xét xong, Tỳ-kheo nói kệ:

*Biết thời nhờ mặt trời
Theo đó cây cỏ sinh
Do nghiệp nhân sinh khởi
Chẳng phải không có nhân.
Vô lượng sự sinh tử
Đều do nghiệp trời buộc
Ba loại ái vãng chắc
Trời buộc các chúng sinh.
Như mật hòa độc được
Vì vậy chớ uống ăn
Diệu lạc trời cũng thế
Khi thoái đọa chịu khổ.
Nghiệp hết luôn lo sợ
Xả bỏ các Thiên nữ
Lúc ấy khổ đau nhiều
Thật không sao ví dụ.
Khi nghiệp thiện sắp hết
Như ánh đèn gần tắt
Chẳng biết đi về đâu
Tâm sinh nhiều khổ não.
Bị ái độc thiêu đốt
Lo lắng ở trong tâm
Lời nói thân tướng động
Lo sợ mất thân trời.
Tất cả vì dục lạc
Ái dục lừa dối nhất
Vì không chịu xả ly
Nên thêm nhiều khổ não.
Lúc chư Thiên sắp đọa
Tâm sinh những khổ não*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Khổ địa ngục chẳng bằng
Một phần trong mười sáu.
Tất cả bánh xe lửa
Do sức ái làm ra
Ái trời buộc chúng sinh
Đến những nơi hiểm ác.
Chư Thiên khổ bị đọa
Người khổ đau vì chết
Quán sinh tử như lửa
Thấy rồi nên bỏ dục.
Người nào sống phóng dật
Chẳng được phần giải thoát
Phóng dật, si mê hoặc
Cách xa đạo Niết-bàn.
Hãy xả bỏ phóng dật
Phóng dật: oán giặc dữ
Chư Thiên vì phóng dật
Đọa lạc trong địa ngục.
Ba cõi-bánh xe lăn
Nghiệp lưu chuyển không dứt
Vì vậy bỏ ái dục
Lìa dục, đạt Niết-bàn.*

Như thế các Tỳ-kheo quan sát sự thoái đọa của chư Thiên, xả bỏ tâm tham dục, quán niềm vui vô thường ở cõi trời Phong hành. Nghiệp là do duyên sinh, không thoát khỏi sự vô thường. Đến khi nghiệp lành hết, từ cõi trời, vị ấy bị thoái đọa. Nếu có nghiệp lành khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thân người đi khắp các cõi, làm bậc Đạo sư, biết rõ con đường gió đi.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ sáu của cõi trời Ca-lưu-túc, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Tán hoa hoan hỷ. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết người trì giới bằng tâm tịnh tín, thanh tịnh thân, ngữ, ý. Khi chúng Tăng thuyết giới, cúng dường bình tắm, hoặc lúc đi đường, ở trong đồng vắng, đem nước sạch vào bình tắm bố thí. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Tán hoa hoan hỷ. Ở đó có các thứ âm nhạc, âm thanh vui thú, cùng các Thiên nữ vui chơi bên núi Tu-di bằng tỳ-lưu-ly báu, thân thể trang sức các thứ anh lạc và vòng hoa thơm, gió thơm thổi vào thân. Ở đó có ao, suối. Thiên tử, Thiên nữ cùng nhau vui chơi thọ nhận vô lượng dục lạc, luôn vào rừng suối hưởng diệu lạc cõi trời. Rừng ấy, cây bằng tỳ-lưu-ly, lá bằng vàng ròng; cây bằng vàng ròng, lá bằng tỳ-lưu-ly. Họ vào rừng cây này luôn được hoan hỷ, thân phát ra ánh sáng, uống nước cam lồ cõi trời. Đó đều do nghiệp thiện. Đem rượu ngọt thượng vị cõi Diêm-phù-đề so sánh với thức uống cõi trời thì đáng như rau đắng. Có đủ sắc vị, mùi hương huân khắp cả do-tuần. Có nhiều loài chim sắc hoàng kim, chúng uống nước thơm đó tâm luôn vui vẻ, hót tiếng líu lo, vang khắp khu rừng, có nhiều loài ong vui chơi trong đó. Tất cả hương vị đều từ cây phát ra. Các sắc hoàng kim, lưu ly, xa cừ, chân châu đỏ, sắc xanh đều từ cây phát ra. Ở đó có dòng sông thơm tên Hoan hỷ, rộng hai do-tuần. Thiên tử, Thiên nữ cùng vui đùa ở hai bờ sông, cùng hưởng diệu lạc. Thiên tử, Thiên nữ uống nước

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

đều hoan hỷ, ca múa, vui cười. Có hoa sen sắc màu hoàng kim, cộng sen bằng lưu ly. Họ vui chơi ca múa trên các bảo điện, vào trong ao lớn đó vui chơi thọ lạc, cùng nhau tạt nước. Ao ấy tên là A-tê-chi-ca, nước ao có tám công đức, trong sạch, đặc biệt không đâu sánh bằng. Thiên tử ấy hưởng diệu lạc cõi trời, đến khi nghiệp lành hết, từ cõi trời, vị ấy mạng chung, không đọa vào ba đường ác, được làm người sinh trong nước giàu có vui sướng không đói khát, sống trong nhà sang cả không gặp thời đói khát, được mọi người yêu mến, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ bảy của cõi trời Ca-lưu-túc, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Phổ quang. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết người giữ giới, tu tập nghiệp lành, huân tập tâm theo pháp lành, với tâm bi, đem sự an ổn cho người bệnh, người phá giới mà không mong cầu đền đáp, nuôi dưỡng người bệnh tâm không nhọc mệt. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Phổ quang, hưởng năm thứ dục lạc, trang sức vòng hoa trời, tâm ý vui vẻ, tùy ý vui chơi, dạo xem, có các Thiên nữ vây quanh, oai đức rực rỡ như ánh sáng mặt trời, tất cả Thiên chúng đều cung kính, tôn trọng, vui chơi trong núi Tu-di báu, mặc áo cõi trời, trang sức các vật báu, tùy ý vui chơi trong các vườn rừng, ao hoa sen, hang núi, dòng suối, hưởng phước báo của nghiệp mình. Cõi ấy có hành lan bằng vàng ròng, có nhiều loài chim, gió thổi lười chuông, phát ra âm thanh vi diệu. Có khu rừng tên Phổ hiện, trang nghiêm sáng suốt rực rỡ hơn trăm ngàn mặt trời. Núi Tu-di có bảy ngọn núi bao quanh rừng ấy:

1. Cao sơn.
2. Hợp sơn.
3. Vũ lạc.
4. Long thanh.
5. Ái quang.
6. Vũ bảo.
7. Tinh man.

Treo các linh báu trên cây, những Thiên nữ trang sức vòng hoa trời, vui chơi trong rừng, thân phóng trăm ngàn ánh sáng rực rỡ soi rọi. Thiên tử thấy vậy, buông lung theo năm dục, lấy hoa sen vàng cùng nhau ca múa vui chơi, không biết chán sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp, bị ba mươi sáu ngọn lửa thiêu đốt giống như lửa cháy mà không biết sợ. Các Tỳ-kheo nói kệ:

*Khấp cả các cõi trời
Bị lửa ái bao quanh
Thiêu đốt không thoát được
Bị dục si sai khiến.
Như thêm củi vào lửa
Ngọn lửa càng hừng hực
Cũng thế người thọ lạc
Lửa ái tăng thêm dần.
Lửa củi tuy hừng hực
Người có thể tránh xa
Lửa ái đốt thế gian
Triền miên không hề tắt.
Người nào qua sông ái*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Biết lo sợ trùng độc
Đạt đến nơi tịch tĩnh
Do xa lìa ái dục.
Người thoát khỏi lưới ái
Xả bỏ mọi tham, sân
Người trí vượt phiền não
Dứt hẳn mọi lo sầu.
Ai bố thí, trì giới
Tâm luôn nghĩ cõi trời
Là ô nhiễm tịnh giới
Giống như nước lã độc.
Ai đối gạt chúng sinh
Trải qua trăm ngàn kiếp
Kẻ ngu không bỏ được
Bị tham dục sai khiến.
Chúng sinh bị ái gạt
Vẫn nường tựa tham ái
Như người mang vác nặng
Lại còn uống nước mặn.
Uống rồi lại khát nữa
Chẳng dừng nghỉ phút giây
Kẻ ngu chẳng khéo xét
Nhọc mệt tự khổ đau.
Vì thế phải lìa ái
Tâm ái khó điều phục
Ái làm cho chúng sinh
Không thoát khỏi sinh tử.
Niềm an lạc vô thượng
Là vui trong thiền định
Lạc ấy thật tối thắng
Thấy được thành Niết-bàn.
Thành tựu nhân thắng lạc
Thọ lạc báo cõi trời
Bị lưới ái trói buộc
Lại chịu khổ địa ngục.
Ái trước sau đều ác
Luôn chịu những khổ đau
Ái: Nguồn gốc khổ não
Pháp Phật dạy như vậy.*

Cứ thế, các Tỳ-kheo quan sát khổ chết chóc chìm nổi trong dòng xoay ái dục của cõi trời thì sinh tâm chán bỏ. Quan sát tất cả các cõi trời, thọ hưởng diệu lạc đến khi nghiệp lành hết, từ cõi trời, vị ấy bị thoái đọa, nhưng không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được sinh trong loài người, có nhiều cửa báu, vợ con, nô tỳ, tôi tớ, khách buôn, quyến thuộc hòa hợp là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tám của cõi trời Ca-lưu-túc, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Thường hoan hỷ. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh nào với tâm thanh tịnh, thấy người phạm pháp bị nhốt trong ngục, sắp tử hình, liền đem tiền chuộc mạng để người ấy thoát chết, không vì tài lợi, chỉ vì tâm Từ bi, tạo lợi ích cho chúng sinh, không mong đền đáp. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Thường hoan hỷ. Diệu lạc ở đó gấp trăm lần cõi trời khác. Đó là vì nghiệp thù thắng. Cõi đó có vô lượng Thiên nữ ca múa vua đùa, dạo chơi trong hang núi bằng vàng, tỳ-lưu-ly, tiếp xúc êm ái thích thú qua bên sông suối, vườn rừng hưởng diệu lạc cõi trời. Diệu lạc ở đó gấp trăm ngàn vạn lần diệu lạc của Chuyển luân thánh vương. Vì sao? Vì cùng nghiệp với chư Thiên. Thân không có xương thịt không như uế, sống bên núi Tu-di, thân thể trang sức hoa sen báu, vòng hoa và y phục cõi trời. Khi lên núi vàng thì sắc thân màu vàng, lên núi lưu ly sắc thân màu lưu ly, vào trong ao nước sắc thân có màu như nước. Khi lên núi lưu ly, sắc thân sáng chói như mặt trời thứ hai. Đó là do năng lực của lưu ly. Nếu lên núi bạc, sắc thân như tuyết, như hoa Câu-vật-đâu, toàn thân xinh đẹp. Thiên nữ vây quanh thổi kỹ nhạc cõi trời, vui chơi trong vườn rừng, thọ hưởng diệu lạc cõi trời. Cứ thế vui chơi, họ thấy một khu vừng có đủ các loại cây, tên là Thiên hỷ, Thiên tử lên điện vàng Diêm-phù-đàn để vào rừng đó. Rừng ấy, cây cối mềm mại, âm thanh của các loài chim hòa quyện rất hay. Thiên tử vào đó, chim hát tiếng cõi trời, vì cùng nghiệp với chư Thiên, vì nghiệp thiện cõi trời, liền hát kệ:

*Những ai đã tạo ra
Những nghiệp lành đáng yêu
Sẽ thành tựu quả báo
Thân khô ngô, xinh đẹp.
Đã hưởng lạc cõi trời
Mà không sống buông lung
Từ vui đến chỗ vui
Sau ắt đạt Niết-bàn.
Tất cả lạc vô thường
Đều phải bị chấm dứt
Chớ thọ lạc cõi trời
Làm an vui chính mình.
Diệu lạc trời vô thường
Chết sẽ bị đọa lạc
Đã biết các pháp ấy
Hãy cầu đạo Niết-bàn.
Mọi pháp đều hoại diệt
Ở cao ắt bị rơi
Hòa hợp có chia ly
Có sống phải có chết.
Chúng sinh trong ba cõi
Hiện tại và vị lai
Có sinh ắt phải chết
Không pháp nào thường còn.
Như mặt trời mọc, lặn
Ai nấy đều thấy được*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Sự sống cũng như vậy
Chết luôn luôn hiển hiện.
Biết các pháp như thế
Tất cả đều sinh diệt
Chớ buông lung tâm mình
Buông lung hơn chất độc.
Cẩn thận không buông lung
Đó là điều tốt đẹp
Ai sống trong phóng dật
Là đi trên đường chết.
Người không sống phóng dật
Đạt đến nơi bất tử
Kẻ sống trong phóng dật
Luôn đi trên đường chết.
Kẻ sống trong phóng dật
Như chất độc như lửa
Chúng sinh sống phóng dật
Lâm chung đến chỗ khổ.
Người không sống phóng dật
Đến đâu được người kính
Đạt được nơi tịch diệt
Dứt hẳn sự phóng dật.
Mọi pháp lạc đều hết
Kẻ ngu không hiểu rõ
Cho đến lúc lâm chung
Sẽ quên hết tất cả.
Người nào yêu thân mình
Phải thực hành nghiệp thiện
Tu hành trong pháp lạc
Như lời Đức Phật dạy.
Tất cả đều vô thường
Sau đưa đến đau khổ
Vì biết được như thật
Phật dạy cho chúng sinh.

Nghe chim hót kệ xong, vị trời ấy tự suy xét tâm ý tỉnh ngộ nhớ được quả báo đời trước, bỏ bớt sự buông lung, biết đủ, thân sáng suốt, giữ gìn tâm ý, không tham năm dục, không sống phóng dật. Nhưng chẳng bao lâu, tâm ý loạn động, vị trời ấy lại tham đắm năm dục, thọ hưởng năm dục. Đến khi nghiệp thiện hết, vị trời ấy thoái đọa. Nếu không có nghiệp ác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, không bị nạn vua, luôn hưởng an lạc, không gặp điều xấu là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ chín của cõi trời Ca-lưu-túc, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Hương lạc. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết được người nào giữ giới, tín Tam bảo, cúng dường hương bột, hương xoa vào ruộng phước lớn Phật, Pháp, Tăng, cúng dường bằng tâm thanh tịnh, nghĩ: Ta được tài vật như pháp mà đem ra bố thí. Nghĩ

thế lòng vui mừng. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Hương lạc, hưởng diệu lạc cõi trời, thân phóng ánh sáng, nghe được năm âm nhạc cõi trời, trong lòng luôn hoan hỷ, thọ hưởng năm dục lâu dài, các căn tham đắm dục lạc, chẳng biết bao lâu, lưu chuyển từ vô thỉ, không biết nhàm chán, vui chơi ngắm cảnh, thân thể trang sức các vòng hoa, hương bột, hương xoa. Ở đó có các rừng cây, ánh sáng rực rỡ, có sông suối ao hồ bao quanh. Vị trời ấy vì tham đắm nơi cảnh dục, không nghĩ đến sự thoái đọa, bị tâm tham ái lừa dối, thọ hưởng năm dục lạc. Đến khi nghiệp thiện hết, vị trời ấy thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, sinh vào nước an lạc, không gặp thời đao binh, tàn phá, đói khát, được mọi người cung phụng là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ mười của cõi trời Ca-lưu-túc, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Quân đầu. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Người nào giữ giới bằng lòng tin thanh tịnh, thấy chúng sinh bị vua bắt tội, đem ra xử trảm liền cứu họ thoát chết. Sau khi lâm chung, vị ấy được sinh lên cõi trời Quân đầu, thọ hưởng năm dục lạc và đủ các diệu lạc của những vị vua ở ba phương khác. Họ tham hoan lạc và ánh sáng, muốn được diệu lạc mãi, tùy ý có được hoan lạc của ba cõi trời, cho đến thọ hưởng các diệu lạc như Thiên nữ, năm dục, âm nhạc. Đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nhờ nghiệp thiện khác nên không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, không bị khổ não lo sợ, không bệnh hoạn, được an ổn, thân xinh đẹp, được người yêu mến, có nhiều tài sản, sống lâu theo kiếp tăng, giảm là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp và đã quan sát mười trụ xứ của cõi trời Ca-lưu-túc, hãy quan sát trụ xứ thứ ba của cõi Tứ Thiên vương tên là Thường tứ ý. Cõi này có bao nhiêu trụ xứ? Dùng văn tuệ quan sát, biết cõi này có mười trụ xứ:

1. Hoan hỷ ngạn
2. Ưu-bát-la sắc.
3. Phân-đà-lợi.
4. Chúng thái.
5. Chất-đa-la.
6. Sơn đảnh.
7. Ma-thâu.
8. Dục cảnh.
9. Thanh lương trì.
10. Thường du hý.

Đó là mười trụ xứ của cõi trời Thường tứ ý. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh giữ giới bằng tâm thanh tịnh, bỏ tà kiến, thấy ai chặt cây cối, chỗ ở của Quỷ thần, Dạ-xoa, La-sát, thì bảo vệ, không để cho họ chặt phá. Những quỷ thần đó không gây hại cho người, sống vui vẻ nơi cây cối. Nếu không có cây cối thì chúng khổ đau. Nhờ người này quỷ thần được vui vẻ. Sau khi mạng chung, vị ấy được sinh lên cõi trời Hoan hỷ ngạn, hưởng diệu lạc cõi trời. Ở đó có ao tên Thanh lương, có các loài thiên nga, vịt trời, uyên ương màu sắc hoàng kim hót tiếng lạnh lớt. Trong ao có hoa sen bằng bảy báu, có rừng cây sắc vàng tên là Kim lâm bao quanh ao sen đó. Rừng cây màu vàng báu rọi bóng trong ao tạo ra vô số màu sắc. Ao đó đẹp như ao của vua Đế Thích. Lúc ấy, trời Đế Thích từ trên đi xuống định đánh A-tu-la,

thấy hoa sen ấy đẹp như mặt trời mới mọc. Có vô lượng trăm ngàn hoa sen trang sức như thế. Thấy vậy, Đế Thích nói với các vị trời: Ao Thanh lương này phong cảnh thanh tịnh, thật kỳ diệu. Vị trời ấy luôn yêu thích ao hoa công đức này. Thiên tử cõi Hỷ ngàn cùng các Thiên nữ vui chơi thọ lạc không sao ví dụ được. Họ tự do vui chơi, các Thiên nữ bao quanh hưởng mọi diệu lạc bậc nhất. Họ tự do đi lại, ăn uống bên bờ ao và những nơi khác mà thân thể không mệt mỏi, tâm ý luôn vui vẻ, nghe đủ tất cả âm thanh, ca múa vui đùa liên tục không ngừng. Họ nghĩ đến hoan lạc, thân tâm thanh tịnh vô cấu, ngày một phát triển, hưởng năm dục lạc tâm không biết chán. Vì sao? Vì tâm ái như lửa, nên không biết đủ. Cứ thế Thiên tử vui chơi ở các núi sông, cung điện, ao hoa, trang sức bảo báu. Ở những nơi vui chơi, Thiên tử nghe đủ các loại âm thanh. Cùng các Thiên nữ vui chơi thọ lạc trong các rừng cây, trên đỉnh núi Tu-di. Các thứ báu tỳ-lưu-ly, bạch ngân, san hô, vàng ròng sáng soi rực rỡ. Vị ấy tự do đi lại, rực rỡ như mặt trời, đáng yêu như mặt trăng. Nhờ nghiệp thiện, có đủ các màu sắc không sao ví dụ được, được thân thù diệu, hưởng quả báo của nghiệp thiện. Vị trời ấy vui chơi hưởng năm thứ dục lạc. Đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu nhờ nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người xinh đẹp thù diệu, an ổn vui vẻ, có nhiều của báu, hưởng diệu lạc thù thắng, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ hai của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Ưu-bát-la sắc. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh tu hành theo chánh pháp, giữ giới bằng tịnh tín là để cúng dường Phật, Pháp, Tăng, xây ao hoa Ưu-bát để cúng dường Tam bảo. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Ưu-bát-la sắc, hưởng diệu lạc cõi trời, vui chơi ca múa trong ao hoa, hưởng vô lượng an lạc. Các khu rừng trang sức bằng lưu ly, san hô, vàng ròng, đất đai mềm mại, có vô lượng Thiên nữ vui chơi trong đó, tùy ý niệm được thành tựu mọi diệu lạc cõi trời. Có vô lượng hang núi để vui chơi thọ lạc. Nhờ nhân vui, được quả vui, năm cảnh mà năm căn tiếp xúc cũng vui, sắc thân như lưu ly, như hoa Ưu-bát-la, Thiên tử vui chơi ở các ao hoa. Hương thơm của hoa Ưu-bát-la thoảng ra, xông khắp trăm do-tuần, thơm hơn hương của các loài hoa khác, như vua tối thắng là nhờ nhân được quả.

Đức Phật dạy:

–Sau khi sinh lên cõi trời, vị ấy thích ao hoa, vui chơi trong đó, hưởng vô lượng hoan lạc, tâm luôn yêu thích sáu cảnh mà sáu căn tiếp xúc. Đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nhờ nghiệp thiện khác nên không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, sinh vào nước lớn, có nhiều cây ăn trái, đầy đủ diệu lạc cõi trời, có nhiều tài sản là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, dùng văn tuệ biết trụ xứ thứ ba của cõi Thường tứ ý tên là Phân-đà-lợi. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh nào thanh tịnh thân, ngữ, ý, xây ao sen cúng dường Phật, Pháp, Tăng, Tam bảo. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Phân-đà-lợi. Nhờ thành tựu nghiệp thiện, hưởng diệu lạc cõi trời, thân thể trang sức các vật báu sáng rực, được chư Thiên yêu mến, trang sức các vòng hoa, có các Thiên nữ vây quanh, trang sức các vật báu như kim cương, báu ma-ni xanh, xa cừ cùng nhau vui chơi, tự do thọ lạc. Đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, sinh vào nước nào cũng có nhiều ao đầm, tài sản giàu có, hưởng mọi an lạc thù diệu, được cha mẹ, anh em, vợ

con, quyến thuộc yêu mến là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ tư của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Thái địa. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi ấy? Dùng văn tuệ biết chúng sinh nào với tín tâm thanh tịnh, nhuộm ca-sa cho các Tỳ-kheo Tăng, hoặc bằng màu tất-bát-la, đỏ vàng, tía, xanh biếc, chiêm-đàn, xanh, lục, đen... Dùng các màu sắc nhuộm pháp phục cho người xuất gia. Sau khi qua đời, vị ấy được sinh lên cõi trời Thái địa, hưởng diệu lạc cõi trời, thân thể trang sức y phục, vòng hoa đẹp, thân thường phát ra các loại ánh sáng chiếu soi đất ấy, tất cả các nơi đều như vậy. Ánh sáng đất ấy giống như ánh sáng hoa xích bảo. Có các loại màu sắc xanh, vàng... trang nghiêm đất ấy. Tất cả y phục để trang sức thân cũng như vậy. Vị trời ấy vui chơi trong rừng, luôn hưởng diệu lạc không đâu sánh bằng, có vô lượng sự thù thắng, đầy đủ công đức. Nhờ nghiệp thiện, thọ hưởng các thứ an lạc. Cõi ấy có các vườn rừng, cung điện, lầu quán. Thiên tử cùng các Thiên nữ xinh đẹp vui chơi ở đó. Họ đến đâu cõi ấy cùng màu sắc như họ. Tất cả rừng cây, ngọn núi, ao hoa, dòng sông, con suối cũng vậy. Họ thổi nhạc, ca múa, vui chơi, hưởng lạc, cùng các Thiên nữ yêu mến nhau, vui với lục dục, ăn vị tu-đà, uống vị cam lồ cõi trời, không say loạn, Thiên chúng vây quanh, hưởng sự vui sướng này. Quan sát xong, Tỳ-kheo nói kệ:

*Nghiệp lành thật cao lớn
Hơn cả núi Tu-di
Nghiệp lành đưa người đến
Cõi A-ca-nị-trá.
Giữ gìn các giới cấm
Bảo vệ tất cả loài
Quả báo của nghiệp lành
Hưởng diệu lạc cõi trời.
Ánh sáng giới trang nghiêm
Nước giữ giới thanh tịnh
Tắm sạch người tu hành
Sinh cõi trời thọ lạc.
Thí, giới, tự điều phục
Lợi ích các chúng sinh
Bằng trí, tấn, tâm Từ
Người ấy sinh lên trời.
Chánh hạnh lìa lỗi lầm
Trang sức bằng báu giới
Thương xót các chúng sinh
Người ấy sinh lên trời.
Chất trực giống như vàng
Lọc ra khỏi tạp chất
Tu hành thích chánh nghiệp
Người ấy sinh lên trời.
Từ bi các chúng sinh
Tâm luôn tạo lợi ích
Không nhiễm những nghiệp ác
Người ấy sinh lên trời.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ngày đêm giữ giới cấm
Người trí luôn hộ trì
Người ấy sinh lên trời
Thường được hưởng diệu lạc.
Người nào tự suy xét
Cõi con ngựa giữ giới
Đến cung điện cõi trời
Nơi vô lượng an lạc.
Vui chơi ở cung trời
Hưởng hoan lạc cõi trời
Đều do giữ tịnh giới
Đức Như Lai dạy thế.
Người nào tự trang sức
Hoa quý đẹp cõi trời
Vui chơi ở cõi trời
Đều là nhờ nghiệp thiện.
Rừng vườn được trang sức
Bằng hoa Ưu-bát-la
Ai vui chơi ở đó
Đều là nhờ nghiệp thiện.
Ai sống ở hư không
Trang sức bằng báu trời
Thanh tịnh và sáng suốt
Đều nhờ giữ tịnh giới.
Nơi trang sức vật báu
Đầy hương hoa vi diệu
Vui chơi ở trên núi
Đều nhờ giữ tịnh giới.
Như người vào nhà mình
Lòng không chút lo sợ
Giữ giới cũng như vậy
Lên đến các cõi trời.
Chẳng phải hương Kê-đa
Ma-lô và Chiêm-bạc
Vượt cả hương cõi trời
Hương giữ giới tối thắng.
Người nào hộ giới cấm
Là người rất thù thắng
Ai xả ly giới cấm
Đó chính là kẻ chết.
Đã biết công đức này
Nếu yêu thích thân mình
Khéo giữ gìn giới cấm
Xa lìa tâm phạm giới.
Giữ giới luôn điều phục

*Nhấn nhục, người thích nhìn
Như người lên thêm cấp
Đến cõi trời diệu lạc.*

Tỳ-kheo đã quan sát quả báo của nghiệp mà vị trời ấy thọ hưởng như thế. Đã biết nghiệp quả rồi, nhằm chán tâm tham dục trong sinh tử. Vị trời ở cõi Thái địa vui chơi thọ lạc, đến khi nghiệp hết, vị ấy bị thoái đọa. Nhờ nghiệp thiện khác nên không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, được mọi người kính mến, có nhiều tài sản, sinh ở phương Nam, nơi không có não loạn, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ thứ năm của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết cõi ấy tên là Chấ-đa-la. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh có tín tâm và bi tâm, bố thí thức ăn cho người giữ giới và kẻ không giữ giới. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Chấ-đa-la. Nhờ các loại nghiệp thiện mà được các thứ diệu lạc, đủ các đồ dùng, cùng các Thiên nữ vui chơi thọ lạc trong các vườn rừng, hang núi, dòng suối, ao hoa Ưu-bát-la, hoa Bát-đầu-ma. Thân thể trang sức nhiều thứ y phục, có đủ ngôn từ, khéo léo, thông thạo, hòa nhã, lời vui đùa, lời biện luận. Tọa các loại nhân hưởng nhiều sự diệu lạc trong các vườn rừng. Quan sát xong, Tỳ-kheo hoan hỷ nói kệ:

*Những nghiệp mình đã làm
Còn hơn họa sĩ giỏi
Họa sĩ nghiệp cõi trời
Vẽ các loại quả vui.
Cùng tất cả màu sắc
Quán xét thì đếm được
Nghiệp tâm vẽ nhiều màu
Không thể biết số lượng.
Phá tường, bức tranh mất
Cả hai diệt cùng lúc
Nhưng khi thân hư hoại
Bức tranh nghiệp không mất.
Ví như một họa sĩ
Vẽ tất cả bức tranh
Tâm này cũng như vậy
Tạo ra đủ loại nghiệp.
Những bức tranh hiển hiện
Ai thấy cũng yêu thích
Tranh năm căn cũng vậy
Theo nghiệp có sinh tử.
Họa sĩ giỏi trong đời
Hiện tại có thể thấy
Họa sĩ tâm vi tế
Không một ai thấy được.
Những hình vẽ xấu đẹp
Hiện hiện trên vách tường
Tâm nghiệp cũng như vậy
Tạo quả báo thiện, ác.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Tâm này suốt ngày đêm
Luôn suy xét không ngừng
Vì thế nghiệp theo tâm
Phát triển, không xa rời.
Gió, mưa, bụi, mây, nắng
Tạo bức tranh hư hoại
Khi bỏ thiện, bất thiện
Các nghiệp mới mất hết.*

Tỳ-kheo quan sát họa sĩ tâm tự do tạo nghiệp, quan sát như thật về nghiệp rồi, nhằm chán sinh tử. Vị trời này thọ hưởng quả báo của các nghiệp ái, đến khi nghiệp hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, có nhiều tài sản, luôn thực hành chánh pháp, đi con thuyền lớn để tìm của báu, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết trụ xứ thứ sáu của cõi này tên là Sơn đánh. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh nào có tâm thiện, xây nhà làm phước để mọi người tránh mưa nắng. Sau khi mạng chung, vị ấy sinh lên cõi trời Sơn đánh, hưởng diệu lạc cõi trời, vui thú với năm dục, thành tựu các quả báo tốt. Cõi đó có bảy khu vườn rừng:

1. Mạn-đà-la hý lâm.
2. Vân lâm.
3. Tức lạc lâm.
4. Du hý lâm.
5. Hống lâm.
6. Huyền lâm.
7. Ni-ca-la lâm.

Vị ấy cùng các Thiên nữ vui chơi ca múa, trỗi nhạc trời, mặc tình hưởng diệu lạc tột đỉnh. Họ vui chơi trong các vườn hoa, dùng các kho báu trang trí các núi. Trên mỗi đỉnh núi phát ra ánh sáng màu hoàng kim, họ vui chơi ở đó thì không có bệnh khổ. Nhờ những nghiệp thiện, được sinh lên cõi này, hưởng diệu lạc cõi trời, cùng nhau vui chơi bên dòng suối, ao tắm hoa sen, đến lúc nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, làm thầy của bậc Đại vương, được mọi người kính mến, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết trụ xứ thứ bảy của cõi này tên là Ma-thâu. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh tu tập nghiệp lành, thọ trì giới cấm, tạo lợi ích cho chúng sinh, tâm Từ bi hòa dịu, ngay thẳng không dua nịnh, không gây tổn não cho người khác, đem thức ăn bố thí cho người đi đường, Sa-môn, Bà-la-môn, người nghèo cùng, bệnh khổ, cô độc. Bố thí một ngày, hai ngày hoặc nhiều ngày, liên tục không ngừng. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời, hưởng hoan lạc cõi trời. Cõi ấy có các khu vườn, treo nhiều dây linh, phát ra tiếng hay, các Thiên nữ vây quanh, vui vẻ thọ hưởng vô lượng dục lạc cõi trời, có nhiều đồng tử, mặc tình thọ hưởng thức uống ăn cam lồ, dùng hoa Mạn-đà-la kết thành vòng, vui chơi trong các vườn hoa. Ở đó có các núi bằng vàng, tỳ-lưu-ly, pha lê. Trong vườn hoa có nhiều loài ong phát ra âm thanh rộn rã. Thiên tử cùng các Thiên nữ vui chơi trong vườn

rừng. Rừng ấy sáng rực hơn ánh sáng mặt trời. Trong rừng Mạn-đà-la, rừng Câu-xa có các loài chim sắc hoàng kim, hót tiếng líu lo nghe thật đáng yêu. Họ nghe được năm thứ âm nhạc, thọ hưởng diệu lạc cõi trời. Đất ấy làm bằng tỳ-lưu-ly, có nhiều ao hồ, đáy ao được rải cát chân châu, nước ao là nước tám công đức. Núi Tu-di lưu có các thứ đá bằng tỳ-lưu-ly, pha-lê-ca. Thiên tử cùng các Thiên nữ vui chơi hưởng lạc, tự thọ hưởng các quả báo, đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, luôn được giàu có, vui vẻ, được vua phong ấp, ở gần núi Mân trà, đều là do dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát các trụ xứ của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết trụ xứ thứ tám của cõi này tên là Dục cảnh. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh đem thức ăn, thuốc thang cho những người trì giới, kẻ tà kiến, người bệnh để họ được an ổn, không có bệnh khổ. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Dục cảnh, hưởng diệu lạc cõi trời, không sợ hãi, chư Thiên ở cõi ấy đều cung phụng, nhờ nghiệp thù thắng, nên quả báo cũng thù thắng, ví như nhiều đèn lớn thì ánh sáng rực rỡ. Vị ấy ở cõi trời hưởng mọi an lạc thù thắng, nhờ oai lực của nghiệp thiện được sinh lên cõi này, được vui chơi thọ lạc ở núi Tu-di bằng tỳ-lưu-ly, ma-ni. Cõi ấy có nhiều thắng cảnh, vườn rừng, ao tắm, sông suối được trang trí bằng bảy báu sáng rực. Có các Thiên nữ cung kính vây quanh, mặc tình thọ nhận năm thứ dục lạc. Ở đó thọ lạc, đến khi nghiệp thiện hết vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, xinh đẹp, không lo sợ, có nhiều tài sản, được vua kính trọng, mọi người cung phụng, sống lâu, sinh vào nước an lạc, gặp thời chánh pháp, không sinh vào thời ác, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết trụ xứ thứ chín của cõi này tên là Thanh lương trì. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh có tín tâm, bi tâm, thấy chúng sinh bị bệnh khát sắp chết, thấy sứ giả Diêm-la hết sức lo sợ liền đem nước đường, nước lạnh cho người bệnh. Nhờ nhân duyên này, sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi Thanh lương trì, hưởng diệu lạc cõi trời. Cõi ấy có đủ những nơi vui chơi như suối, sông, ao hồ. Vị ấy thọ hưởng mọi thứ diệu lạc, mắt thấy đủ các màu sắc, mũi ngửi các hương thơm, thân tiếp xúc sự êm ái, âm thanh, mùi vị cũng vậy, tâm ý mát mẻ, xa lánh sự say sưa, đủ các thức uống. Vị ấy có năm thứ công đức, uống nước xong thì có được mười thứ công đức, đi trên không chẳng bị rớt, không bị trở ngại như đi trên đất bằng, không lao lực, ca múa vui chơi, tâm luôn hoan hỷ, hưởng công đức cõi trời và trăm thứ an lạc, nghe tất cả âm thanh, không bị ngăn ngại. Vị ấy mặc tình thọ nhận an lạc thượng diệu và mọi diệu lạc của cảnh giới. Cõi đó có tám khu rừng bằng bảy báu:

1. Tứ hoan hỷ.
2. Du hỷ hành.
3. Ý thanh lương.
4. Minh phong lạc.
5. Âm nhạc thanh.
6. Diệp âm.
7. Hoa lâm.
8. Như ý.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vị trời ấy vui chơi thọ lạc trong những khu rừng này, mắt xem sắc đẹp, tai nghe tiếng hay, mũi ngửi hương thơm, lưỡi nếm vị ngon, tâm thanh tịnh, lìa cấu nhiễm, năm căn thọ hưởng diệu lạc của năm cảnh. Cứ như vậy nên bị lục dục thiêu đốt, lửa lục dục ngày một tăng trưởng hừng hực mà không hay biết, sống trong sự phóng dật, phóng dật tổn hại tâm. Đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, không bị đói khát, không mỗi mệ, không gặp sự sợ hãi của đói khát, hưởng mọi an lạc thượng diệu, được mọi người yêu mến, cung phụng tọa cụ, thuốc thang, là nhờ dư báo.

Lại nữa, này các Tỳ-kheo! Đã biết quả báo của nghiệp, hãy quan sát trụ xứ của cõi trời Thường tứ ý, dùng văn tuệ biết trụ xứ thứ mười của cõi này tên là Thường du hý. Do những nghiệp gì, chúng sinh được sinh lên cõi này? Dùng văn tuệ biết chúng sinh xây phòng xá, vẽ cảnh người chết cho những người tu thiền để họ sinh tâm nhàm chán. Sau khi qua đời, vị ấy sinh lên cõi trời Thường du hý, hưởng mọi diệu lạc. Cõi ấy trang trí bằng các thứ báu như vàng, tỳ-lưu-ly, san hô, nhân-đà, ma-ni xanh. Thiên tử vui chơi thọ lạc, nghe vô lượng âm thanh thật đáng yêu, không sao nói hết, tùy ý có được các thức uống ăn, y phục, hoa hương, có vô lượng nơi vui chơi như Kiến lâm, Duyệt lạc, Điều âm, Âm thanh, Tứ ý, Thiện hương, Xúc ý, xông ướp các thứ hương, có đủ an lạc vui đùa, đi trên hư không, thấy bạn bè tâm vui mừng, đi trên các núi báu cũng hưởng sự vui vẻ như vậy, nghe năm thứ âm nhạc. Đến khi nghiệp thiện hết, vị ấy bị thoái đọa. Nếu còn nghiệp thiện khác thì không đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, được thọ thân người, luôn có được những nơi để vui chơi, mặc y phục sắc sỡ, thích lời hay, trò chơi, là nhờ dư báo.

